

НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ ПОЛТАВСЬКА ПОЛІТЕХНІКА ІМЕНІ ЮРІЯ КОНДРАТЮКА

ЗБІРНИК МАТЕРІАЛІВ

**76-ї НАУКОВОЇ КОНФЕРЕНЦІЇ ПРОФЕСОРІВ,
ВИКЛАДАЧІВ, НАУКОВИХ ПРАЦІВНИКІВ,
АСПІРАНТІВ ТА СТУДЕНТІВ УНІВЕРСИТЕТУ**

ТОМ 1

14 травня – 23 травня 2024 р.

*Н. В. Роменська, викладач
Є. О. Молотковець, студентка гр. 102-ФФ
Національний університет
«Полтавська політехніка імені Юрія Кондратюка»*

ВИКОРИСТАННЯ ІНТЕРАКТИВНИХ ТЕХНОЛОГІЙ У ГУРТКОВІЙ РОБОТІ (НА ПРИКЛАДІ ВИВЧЕННЯ РОМАНУ Ш. БРОНТЕ «ДЖЕЙН ЕЙР»)

Позакласні заняття зі світової літератури є важливим компонентом освітнього процесу у середніх навчальних закладах. Зокрема, ефективною є така форма, як літературний гурток, де учні залучаються до більш широкого та глибокого вивчення шедеврів світової словесної майстерності. Одним із кроків підвищення ефективності гурткової роботи є впровадження інтерактивних технологій, з метою інтелектуального розвитку і самореалізації особистості, для чого й покликана літературна освіта.

Предметом нашого дослідження є розгляд інтерактивних технологій, що стимулюватимуть зацікавленість та творчість учнів під час вивчення роману Ш. Бронте «Джейн Ейр» на заняттях літературного гуртка. Сучасний учень – це продукт інформаційного суспільства, яке відрізняється різноманітністю та мінливістю, тому завданням педагога є заохочення школяра до читання та креативності [4, с. 40].

Традиційно в сучасній школі виділяють активну та пасивну моделі навчання, залежно від участі учнів у процесі навчання. На думку О. Пометун та Л. Пироженко, інтерактивне навчання є різновидом активного [3, с. 8], тоді як А. Мартинець поняття «активний» та інтерактивний ототожнює [1, с. 29]. Ми поділяємо думку науковців, що виокремлюють інтерактивне навчання як певний різновид активного, адже слово «інтерактив», конкретизоване англійським “inter” – «взаємний», тому ми можемо говорити про інтерактивне навчання як діалогічне.

Інтерактивне навчання розвиває комунікативні уміння та навички, співпрацю у команді, прийняття думки товаришів, допомагає встановленню емоційних контактів, знімає нервові навантаження учнів, за рахунок зміни форм діяльності. У той же час проблемність у навчанні забезпечує інтенсивну мисленнєву активність учнів при засвоєнні знань, створює найсприятливіші умови для розвитку у них здатності по-творчому, всебічно розглядати предмет дослідження [2, с. 31].

Відомі чотири групи інтерактивних технологій: 1) інтерактивні технології кооперативного навчання; 2) інтерактивні технології колективно-групового навчання; 3) технології ситуативного моделювання; 4) технології опрацювання дискусійних питань [3, с. 24], з-поміж яких зосередимо увагу

на технологіях колективно-групового навчання, які, на нашу думку, є найбільш ефективними при організації діяльності літературного гуртка.

1. «Обговорення проблеми у загальному колі» – прояснення певних положень, привертання уваги до складних питань у матеріалі, мотивація пізнавальної діяльності, тощо [3, с. 34]. Учитель готує ряд ключових питань для обговорення: «Як ви опишете становище Джейн у Мур-Хаузі?»; «Як тітка Рід ставилася до племінниці і чому?» і т. д. Дискусія триває доки є охочі висловитися, наприкінці обговорення вчитель підводить підсумок.

2. «Мікрофон» та «Незакінчені речення» здебільшого використовують одночасно. Кожен учень отримує можливість висловитись швидко, по черзі, відповідаючи на питання або доповнюючи речення, таким чином висловлюючи свою думку чи позицію [3, с. 35]. Наприклад, «Як би ви вчинили, будучи на місці Джейн?»; «Містер Рочестер помилився, тому що...»; «Як можна описати Ловудську школу двома-трьома слова?»; «На місці автора я б...» і т.д. Відповіді мають бути лаконічними і не коментуються вчителем.

3. «Мозковий штурм» технологія вироблення кількох вирішень конкретної проблеми, спонукає учнів до творчості та прояви уваги, дає можливість вільно висловлювати думки. Впродовж обговорення проблеми учні разом знаходять найпродуктивніші способи її вирішення. Наприклад, під час аналізу роману «Джейн Ейр» можна запропонувати такі ситуації: «Уявіть себе на місці головної героїні. Як би ви відповідали на образи та наклепи Джона Ріда? Чи допускало тодішнє суспільство подібну поведінку?» та інші.

Отже, на заняттях літературного гуртка, варто використовувати інтерактивні технології, що дозволяють засвоїти більше інформації за менший час, закріпити і практично застосувати знання, уміння та навички. Зазначимо, що більшість інтерактивних технологій колективно-групового навчання найефективніше використовувати під час проблемно-тематичного аналізу літературного твору, що активізує творчу діяльність учнів, адже літературний гурток має на меті розвивати інтереси та творчі можливості школярів.

Література

1. Мартинець А. М. Нові педагогічні технології: інтерактивне навчання. Відкритий урок. 2003. №7-8. С. 28–31.

2. Пасічник Е. А. Методика викладання української літератури в середніх навчальних закладах : навч. посібник для студентів вищих навчальних закладів освіти / за заг. ред. Е. А. Пасічник. К. : Ленвіт, 2000. 384 с.

3. Пометун О. Сучасний урок: інтерактивні технології навчання : наук.-метод. посіб. / за ред. Пометун О., Пироженко. К. : А. С. К., 2004. 192 с.

4. Токмань Г. Сучасні навчальні технології та методи викладання літератури. Дивослово. 2002. №10. С. 39–45.